

[Riishøj]

Det er også givet, som flere har nævnt, at vi indtil nu har givet alt for meget til forundersøgelser og for lidt i form af synlige projekter, og det glæder mig, at der er enighed om, at vi skal væk fra forundersøgelser, hvor vi ikke har sikkerhed for en finansiering bagefter. Jeg hilser velkommen, at sådan en erkendelse er nået.

Vi må lægge vægt på – og det står også i det dagsordensforslag, vi har til behandling i dag – at finansiering af handel og investeringer er nødvendig, at rentelette lån til miljøprojekter er en nødvendig ingrediens i finansieringen, og at vi skal arbejde for det både herhjemme og internationalt. Vi lægger også i SF stor vægt på, at der i dagsordensforslaget står, at vi skal støtte en social arbejdsmarkedspolitik i disse lande, og at det indgår med en højere prioritet end hidtil. Deri ligger jo en erkendelse af, at en arbejdsløshedsbekæmpende social arbejdsmarkedspolitik bør være en ingrediens i den politik, som føres over for de østeuropæiske lande, og også en erkendelse af, at sådan har det ikke været i tilstrækkelig grad indtil nu.

Vi er naturligvis også tilhængere af, at administrationen forenkles – vi kan nok umiddelbart frygte, at det modsatte bliver tilfældet, når vi ser på tryk, hvordan det er formuleret i ministerens oplæg. Der er jo alle mulige ministerier involveret her. Samordningsministeriet skal åbenbart ikke samordne; det skal Udenrigsministeriet og Finansministeriet. Det ligner altså lidt et æskesystem, hvor de forskellige ministerier skal samordne hinanden, og hvordan ender det så? Men lad os se, lad os give det en chance. Hvis der sker en forenkling, så er det godt; ellers må vi jo drøfte det efterfølgende, hvis det ikke bliver tilfældet, hvis der ikke sker det, som dagsordenen forudsætter.

Vi lægger meget stor vægt på det punkt, der hedder evaluering og forbedring af støtten, og at vi inddrager den viden, der nu er oparbejdet efter de fire år i erhvervslivet, i de folkelige organisationer og hos de tusinder af mennesker herhjemme, som har rejst og opholdt sig i de østeuropæiske lande, og som har erfaring med disse projekter. Den viden skal inddrages systematisk; men vi skal ikke lave et bureaukratisk apparat med et råd eller lignende. Jeg kunne forestille mig i hvert fald ét årligt, skal vi kalde det Marienborgmøde eller lignende, hvor vi inviterer de centrale, skal vi kalde det aktører i forbindelse med Østordningen til en debat om det.

Og så er det vigtigt, at den friere handel og den slags ting også bliver nævnt. Selv om det er en banalitet, er det desværre sådan, at det er nødvendigt at nævne det.

Med de bemærkninger kan vi støtte dagsordenen – ikke fordi vi er enige i alt; men det er godt, at der dog er bred enighed om de vigtigste ting i Øststøtten.

Annette Just (FP):

Jeg vil egentlig talt gerne tage udgangspunkt i hr. Riishøjs formulering af problematikken i Østeuropa, for den blev sagt meget klart og tydeligt. Det er jo mildest talt et kaos, hvor vi alle troede, at nu ville det blive fryd og gammen, at demokratiet ville blive indført med brask og bram, og at så ville markedsøkonomien få alle problemerne til at løse sig i løbet af nul komma fem. Vi var nogle få, der allerede på daværende tidspunkt sagde: Det går vist ikke helt så nemt! Men det druknede i debatten, og det blev mildest talt fejlet af bordet af et meget stort flertal her i Folketinget, erindrer jeg meget tydeligt. Men nu er vi altså kommet frem til, at vi alle kan se, at det er problematisk.

Der er dog et enkelt land, jeg godt tør trække frem, for det gælder ikke for det land, at arbejdsløsheden og fattigdommen er steget. Det er Tjekkiet, jeg tænker på. Det har vistnok, såvidt jeg er orienteret, Europas laveste arbejdsløshedsprocent. Det er jo meget godt klarer. Hvad var det så, Tjekkiet gjorde, som de andre lande ikke gjorde? Man satte magt bag – eller rettere sagt: Man indførte markedsøkonomien på en sådan måde, at den kom til at fungere. De gjorde det altså hurtigt, klart og tydeligt, sådan som vi alle havde håbet at alle landene ville gøre det. Det gjorde Tjekkiet rent faktisk, og det ser ud til at have klaret de største af de problemer, som man kunne risikere at det kom ud i. Det er af gode grunde heller ikke dem, vi kommer til at tale mest om lige her og nu.

Fru Charlotte Antonsen sagde noget virkelig fornuftigt. Hun sagde nemlig, at Øststøtten ikke har været skruet fornuftigt sammen. Det vil jeg hermed give fru Charlotte Antonsen et hundrede procent ret i. Faren er bare, at ved at skrue den lidt anderledes sammen og gøre nogle flere ministerier til samordningsministerier – og så er det ligegyldigt, om det er Uden-